

Józefowicz Edmund Aleksander

Data urodzenia: 1911

bibliotekarz, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej UMK, żołnierz AK, członek zwykły TNT w l. 1961-2003.

Urodził się w Tallinie (ob. Rewel) w rodzinie inteligenckiej Józefa i Marii z Kamińskich. W wyniku działań I wojny światowej dzieciństwo spędził w kilku miastach. Naukę rozpoczął w 1921 r. w Sejnach, następnie uczęszczał do Gimnazjum im. Stefana Batorego w Wołkowysku, a maturę uzyskał w 1933 r. w Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Wilnie. W l. 1933-1939 studiował w Szkole Nauk Politycznych przy Instytucie Naukowo-Badawczym Europy Wschodniej w Wilnie, którą ukończył uzyskaniem dyplomu w 1939 r. Po II wojnie światowej ukończył studia prawnicze, uzyskując w 1949 r. dyplom magistra praw na Wydziale Prawno-Ekonomicznym UMK. Studiując jednocześnie pracował: w l. 1936-1939 w Muzeum i Bibliotece Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, a po wybuchu II wojny światowej w Bibliotece Państwowej im. Wróblewskich (1940-1941). W czasie okupacji udzielał lekcji, wykonywał prace fizyczne oraz był zatrudniony w Zarządzie Majątków Państwowych i Opuszczonych (1944) oraz w Zarządzie Miejskim Wilna (1944-1945). Działał w konspiracji jako żołnierz Armii Krajowej Okręgu Wileńskiego, ps. „Aleksander”, „Edek”, biorąc udział w walkach o Wilno w lipcu 1944 r. W kwietniu 1945 r. został ekspatriowany do Polski. Krótco pracował w Łodzi, w Referacie Statystyki i Planowania Państwowego Urzędu Repatriacyjnego. Od grudnia 1945 r. związał się z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie pracował do emerytury w 1977 r.: w Bibliotece Uniwersyteckiej oraz w Katedrze Statystyki Wydziału Prawa (1949-1951). W Bibliotece Uniwersyteckiej przeszedł wszystkie szczeble zawodowe: od asystenta i kustosa, po starszego kustosa dyplomowanego (1968). Kierował Czytelnią i Wypożyczalnią (1946-1952), następnie Oddziałem Udostępniania Zbiorów (1952-1956), a w l. 1956-1977 pełnił funkcję wicedyrektora BU UMK; dwukrotnie pełnił obowiązki dyrektora (1956-1957, 1973-1974). W l. 1957-1965 uczył języka rosyjskiego w seminarium oo. Redemptorystów. Był aktywny naukowo – publikował artykuły z zakresu prawa bibliotecznego i organizacji pracy bibliotek. W 1972 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMK obronił doktorat pt. „Aspekty administracyjno-prawne kształtujące stosunki służbowe bibliotekarzy w bibliotekach naukowych w PRL”. W l. 1976-1991 wykładał bibliotekoznawstwo w UMK oraz w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bydgoszczy (ob. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego). Był członkiem SBP, ZNP, Towarzystwa Bibliofilów im. J. Lelewela oraz TNT. Otrzymał m.in. Złotą Odznakę UMK (1970), odznakę „Zasłużony Działacz Kultury” (1972), medal „Za zasługi położone dla rozwoju Uczelni” (1977), Honorową Odznakę SBP (1977) oraz Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1991). Zmarł w Toruniu. Pochowany na cmentarzu św. Jerzego przy ul. Gałczyńskiego w Toruniu.

Literatura:

1. Czaja S., *Dr Edmund Józefowicz (1911-2002)* [nekrolog], „Głos Uczelni”, 2002, R. 11, nr 7/8, s. 21, il.

2. Tondel J., *Józefowicz Edmund (29 XI 1911-24 VI 2002), prawnik, bibliotekarz*, w: *Słownik pracowników książki polskiej*. Suplement 3, pod red. H. Tadeusiewicz, Warszawa 2010, S. 163.

Anna Supruniuk